

Բնավորությամբ բարեկիրթ, գիտական իմացությամբ հանրագիտակ, հարգված գիտնական և գործընկեր էր Լիանա Հովսեփյանը:

Կյանքից հեռացավ, երբ գիտնականի համար դեռ շատ գործ անելու ժամանակ պիտի լիներ: ՀՀ ԳԱԱ լեզվի ինստիտուտի առաջնակարգ աշխատող էր, ճանաչված հայագետ, բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, որ գիտական աշխատանքը համատեղում էր գիտական-կազմակերպչականի հետ:

Երևանի պետական համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետն ավարտելուց հետո նա ընդունվել է Հ. Աճառյանի անվան լեզվի ինստիտուտի ասպիրանտուրա «հայոց լեզվի պատմություն» մասնագիտությամբ, և այդ ոլորտում նա գրեց թեկնածուականատենախոսություն՝ նվիրված միջին գրական հայերենի հոլովման համակարգի քննությանը:

Լեզուների իմացությունը, կազմակերպչական հնարավորությունները և ղեկավարելու ունակությունը երաշխիք էին 1974-1981 թթ. լինելու ինստիտուտի գիտական խորհրդի քարտուղար, 1981-1986 թթ.՝ գուգադրական-տիպաբանական հետազոտությունների բաժնի վարիչ, 1986-1990 թթ.՝ հայոց լեզվի պատմության բաժնի վարիչ, 1990-1995 թթ.՝ ինստիտուտի փոխտնօրեն:

1969 թ. Լ. Հովսեփյանը պաշտպանում է թեկնածուական, իսկ 1987 թ.՝ դոկտորական ատենախոսություն: Վերջինս նվիրված է գրաբարի բառակազմության կադապարային քննությանը, որում հեղինակը մշակել է առհասարակ լեզվի բառակազմության ուսումնասիրության յուրօրինակ մոտեցումներ, տվել ուրույն սկզբունքերով վերլուծության լավագույն օրինակ:

Լ. Հովսեփյանը 1997 թ. աշխատանքի անցավ Երևանի պետական համալսարանում՝ ընտրվելով ընդհանուր և համեմատական լեզվաբանության ամբիոնի վարիչ, որը ղեկավարեց երկար տարիներ՝ նպաստ բերելով այդ բնագավառում ոչ միայն գիտական կարգերի պատրաստման գործին, այլև գիտական թեմաների մշակմանը: Նրա գիտական ղեկավարությամբ հայագիտության և ընդհանուր լեզվաբանության բնագավառ են մուտք գործել երիտասարդ խոստումնալից մասնագետներ:

Լայն էր Լ. Հովսեփյանի գիտական հետաքրքրությունների շրջանակը՝ հայոց լեզվի պատմություն, հայ բարբառագիտություն և բառարանագրություն, լեզուների զուգադրական կառուցվածքային տիպաբանություն, ձևայնացված նկարագրություն և կադապարում, լեզվի հետազոտության ժամանակակից մեթոդներ, գրական լեզվի նորմավորման խնդիրներ:

Հանդարտ և անշտապ աշխատանքով նա հեղինակեց մի քանի տասնյակ գիտական հոդվածներ, գրեց մենագրություններ, որոնք լույս տեսան առանձին կամ գիտական ժողովածուներում:

Անվանի լեզվաբանը հրատարակության էր պատրաստում գրաբարի լիակատար քերականությունը, որը մնաց անավարտ: Լ. Հովսեփյանի միջին գրական հայերենի հոլովմանը նվիրված աշխատությունը (տպագրված՝ «Ակնարկներ միջին գրական հայերենի պատմության» ժողովածու, հ. 2, Ե., 1975 թ.), «Սովետահայ լեզվաբանությունը 60 տարում» (1982 թ.), «Գրաբարի բառակազմությունը» (1987 թ.), «ԺԳ դարի հայերեն ձեռագրերի հիշատակարանների լեզուն» (1997 թ.) գրքերը մնայուն արժեք են հայերենի պատմական-մշակութային ուսումնասիրության բնագավառում: Հայերենի բառակազմական կադապարների տեսությունը Լ. Հովսեփյանի ներդրումն է հայ լեզվաբանության մեջ:

Ով տեղյակ է Ա. Բակունցի ռուսերեն գրած ակնարկներին, որոնք ժամանակին՝ 1920-ական թթ. կեսերին տպագրվել են մամուլում, կիմանա, որ դրանք անվանի գրողի երկերի ակադեմիական հրատարակության 2-րդ հատորում ներկայացված են հայերեն՝ Լ. Հովսեփյանի թարգմանությամբ:

Լ. Հովսեփյանը կրթության աչքի ընկնող կազմակերպիչ էր, իր եռանդն ու ջանքերը դնում էր գիտական կադրերի պատրաստման գործում. եղել է ԵՊՀ հայ բանասիրության ֆակուլտետի, ինչպես նաև ՀՀ ԳԱԱ Հ. Աճառյանի անվան լեզվի ինստիտուտի գիտական խորհուրդների անդամ, ԲՈԿ-ի գիտական աստիճաններ շնորհող 019 մասնագիտական խորհրդի անդամ:

Իր գիտական-մանկավարժական երկարատև գործունեության ընթացքում Լ. Հովսեփյանը նվիրումով դասավանդել է լեզվաբանության ներածություն, ընդհանուր լեզվաբանություն, լեզվափիլիսոփայություն, մասնագիտության արդի խնդիրներ:

Մի հետաքրքիր ուժով և հմայքով իր շուրջն էր համախմբում ամենքին՝ իր ասպիրանտներին, գործընկերներին, իր եռանդով

օրինակ դառնում բոլորիս, մղում նոր աշխատանքի և ձեռքբերումների:

Աշխատանքի մեջ շատ խիստ էր և պահանջկոտ ընկեր Հովսեփյանը, մենք երկյուղով էինք մեր աշխատանքներն իրեն ներկայացնում, բայց երբ հավանության էր արժանացնում, վե՛րջ, ուրեմն իսկապես արժանի աշխատանք էր: Պրոֆեսոր Լ. Հովսեփյանի ասպիրանտը լինելը մեծ պատիվ էր մեզ համար: Աշխատանքից դուրս նա մեր ավագ ընկերն էր, խորհրդատուն, հարազատը, բարեկամը: Իրենց տանը հավաքում էր մեզ՝ իր ասպիրանտներին, հյուրասիրում իր ձեռքով պատրաստած տեսակ-տեսակ ուտեստներով, իսկ հետո թեյի կամ սուրճի սեղանի շուրջ գրական ընթերցումներ էին լինում, մեզ պատիվ էր անում՝ ներկայացնելով իր գրական անտիպ թարգմանությունները:

Հայ լեզվաբանության հմուտ մասնագետի, մեր շատ սիրելի գիտական ղեկավարի, խորհրդատուի, ավագ գործընկերոջ, մեծ ուսուցչի խոսքերը, խորհուրդները մեր ականջին են, Լիանա Հովսեփյանն իր կենդանի ներկայությամբ միշտ ուղղորդելու է մեզ թե՛ գիտության և թե՛ կյանքի մյուս ասպարեզներում, իսկ նրա բացառիկ կերպարը միշտ վառ կլինի մեր հուշերում:

*Բանասիր. գիտ. թեկնածու Մ. Ա. Մարգարյան
(Լ. Ս. Հովսեփյանի ասպիրանտ)*